

התקנת צנרת גז | צילום: חברת רותם גז טבעי

מהפכת הגז הטבעי בדרך לירושלים

זה יתחיל בהדסה עין כרם, וימשיך משם לאזורי התעשייה הגדולים, ובהדרגה גם לשכונות המגורים • הכול על השינויים הצפויים עם חדירת האנרגיה הזולה לעיר, העלויות הכבדות שייפלו על המשתמשים בתשתית, והחיסכון הצפוי • וגם: איך תיראה שכונה בלי צוברי גז?

קוטי פונדמינסקי

בשורה לתעשיינים: הגז הטבעי עומד להגיע לבירה ולהוזיל משמעותית את עלויות הייצור. לאחרי רונה נהנך שער הכניסה של הגז לירושלים, ליד מושב בית זית. משם מתקנים בימים אלה את הצנרת התת-קרקעית שתזרים את מקור האנרגיה הוול (יחסית) לאזורי התעשייה של העיר. בהמשך הכוונה היא לחבר אליה גם את בתי המגורים.

המוסד הראשון שיפעל על גז טבעי הוא בית החולים הדסה עין כרם, שנמצא בשולי העיר לא הרחק מבית זית. אחריו יחבר קו שני לאזור התעשייה גבעת שאול, וישרת שם בין השאר את מאפיות אנג'ל וברמן. הקו השלישי יוביל אל הר חוצבים ועטרות.

לדברי נציג מהנדס העיר, הממונה על הסדרת נושא הגז הטבעי בעיר – נפתלי לוי, "האתגר הגדול שלנו הוא לנצל עכשיו כל חפירה של כביש וכל פתיחת קרקע לצורך הטמעת צנרת הגז הטבעי. כך נוכל לחברו בעתיד לאחד הקווים הקיימים וגם לשכונות הוותיקות. כבר היום העבודה של העתקת התשתיות בתוואי הקו הכחול של הרכבת הקלה, מרמות לגילה, משלבת בתוכה גם הנחת צנרת להולכת גז טבעי. זה יחסך פתיחה מחודשת של הכבישים בעתיד".

ההסבה על חשבון המפעלים

כל מפעל שירצה לעבור הסבה לשימוש בגז טבעי יצטרך לזכות באישור בטיחות ממשרד האנרגיה. במקביל הוקמה ועדה

סטטוטורית במעמד זהה לוועדה המחוזית לתכנון ובנייה, שתיקרא "רשות רישוי למ"תקני גז טבעי". בראשה יעמדו יו"ר הוועדה המחוזית עמיר שקד, מתכננת המחוז שירה תלמי-באבאי, וכאמור לוי ייצג את משרד מהנדס העיר. תדירות ישיבותיה תיגזר ממספר התוכניות שיוגשו לה.

על אספקת הגז עצמה ממונה תאגיד 'רותם', שזכה במכרז הממשלתי להובלת הגז לירושלים, והיא מחזיקה ברישיון לעשרים שנה ממשרד האנרגיה. רותם החלה כבר להתקין את הצנרת הירושלמית. כל מוסד או מפעל שייבקשו להתחבר יצטרכו לאמוד בעצמם עד כמה הגז יוכל לייצל את פעילותם, להגיש את התוכנית לאישור ולבצע באופן פרטי את ההסבה בשטחם.

לאחר החיבורים לאזורי התעשייה תקודם גם הובלת הגז הטבעי לאזורי מגורים, במקום בלונני גז הבישול שנמצאים בשימוש כיום. הראשונות שיחברו יהיו השכונות החדשות של העיר, שם קל יחסית להתקין את הצנרת במקביל לבנייה. נראה שהשכונה הראשונה שבה תוטמע מערכות גז טבעי תהיה ברכס לבן במורדות אורה, שתהיה השכונה המ"תוכננת המודרנית ביותר בעיר. הדבר צפוי להפחית במידה ניכרת את ההוצאות החודשיות של הדיירים.

כמו כן שוקלים להקים ברכס לבן מרכז אנרגיה שיספק אף הוא על גז טבעי. כך שנוסף על השימוש בגז הטבעי לחימום הבית ולבישול, יוכלו התושבים להעביר את כל צריכת מכשירי החשמל הביתיים, ואפילו להתאור, לשימוש באמצעות גז טבעי. אחרי רכס לבן יגיע תורן של שכונות חדשות נוספות, ורק לאחר מכן יחלו בהדרגה להיכנס לשכונות ותקוות. גם אז, הובלת הגז

הטבעי תתאפשר רק לאזורים שאינם צפויים במיוחד ושיש בהם די מקום להתקנת תשתית חדשה של צנרת.

בכל השכונות החדשות שמתוכננות בימים אלה בבירה, כגון מורדות ארנונה, פי גלי לות וגבעת המטוס, מתכננים כבר צנרת גז טבעי וגם מקצים שטח להקמת מרכז אנרגיה המבוסס על גז טבעי. המרכזים הללו יפעלו במבנים דומים בגורלם למרכזי השנאים של חברת החשמל.

משאיות זבל על גז

גורם נוסף ומפתיע שעשוי ליהנות מאספקת הגז הטבעי הוא תחום התברואה בעיר. לדברי לוי, העירייה בוחנת בימים אלה את האפשרות להסב את כל מערך משאיות לפינוי האשפה שלה משימוש בסולר לגז. "אם יוחלט כך נקים לצורך העניין תחנת תדלוק מיוחדת, כנראה במסוף התחבורה החדש המוקם בימים אלה על כביש בגין וכביש 9 מתחת לשכונת רמות. ההחלטה תתקבל סופית תוך כמה שבועות".

מדובר בהשקעה ראשונית חד-פעמית לא מבוטלת על רכישת משאיות חדשות והקמת תחנת התדלוק והצנרת אליה. עם זאת, הציפייה היא שלאורך זמן העלויות הללו יתקוו וישתלמו בזכות המעבר לשימוש בתחליף האנרגיה החדש והזול.

בחברת אגד, לעומת זאת, התקבלה כבר ההחלטה לעבור בירושלים לשימוש באוטובוסים חשמליים, כך שאופציית הגז לא עומדת על הפרק. סביר להניח שגם גרמים אחרים שמפעילים ציירי רכב גדולים ילכו בעתיד בעקבות העירייה ויעברו לתדלוק בגז טבעי.

ההריסה

ניהול עצמי בקרית יובל

בעקבות הפגנת תושבי קריית יובל במהלך טקס הריסת המבנים לפי נוי-כינאי ברחוב טהון, נפגש השבוע ראש העירייה משה ליאון עם ועד התושבים והסכים לבקשתם להקמת מינהלת להתחדשות עירונית שכונתית. הגוף החדש יהיה אחראי על קידום מכלול תוכניות הבנייה הנמצאות על הפרק בשכונות דרום העיר: קרית יובל, עיר גנים וקרית מנחם.

כפורום החדש ישתתפו נציגים של חברת מוריה ושל אגפי העירייה הרלוונטיים לפיתוח תשתיות שיצמדו בתוספת המסיבית של היחידות דיור ומגדלים. ד"ר אסף שפינר מוועד תושבי קרית יובל: "הגשנו עד כה מאות התנגדויות לתוכניות הבנייה החדשות, שרובן ככולן נדחו על הסף. לכן הגענו למסקנה שצריך לשנות את המצב מבפנים, יחד עם העירייה ומערכות התכנון".

העירייה: "בהתאם למדיניות לקיים דיאלוג עם הציבור, הורה ראש העירייה להקים צוות משותף לעירייה ולנציגי השכונות, שבראשו יעמוד ליאון עצמו".

עבודה לכולם

בחדש יולי יערך לראשונה בעיר יריד תעסוקה ממשלתי רחב היקף, במתחם התחנה. האירוע יתקיים ביוזמת העירייה ונציבות שירות המדינה וייקחו בו חלק משרדי ממשלה וגופים ממלכתיים נוספים. במקום יפעלו עשרות דוכנים שיציגו עזרי עבודה ופנאונים והשתתפות במכרזים על תפקידים בכירים. במקביל יתקיימו סדנאות שיעסקו בכניסה לעבודה בשירות המדינה, הדרכות והרצאות, וכן מפגשים בגובה העיניים עם מנכ"לים ובכירים במגזר הציבורי.

"היריד הוא תוצר של עבודה מאומצת להשאררת הצעירים בעיר", הסביר ראש העירייה משה ליאון. "אנו פועלים לשם כך במקביל בכמה מישורים: דיור, תעסוקה ות"רבות ומייצרים מעטפת תומכת לסטודנטים ולמשפחות צעירות".

נציב שירות המדינה פרופ' דניאל הרשקוביץ: "מדי חודש משרדי הממשלה ויחידות הסמך שלהם קוראים ל-300 עובדים חדשים. לצד משרות לאקדמאים אנו מציעים מגוון משרות שאינן דורשות השכלה גבוהה או ניסיון קודם, וגם משירות ייעודיות לאוכלוסיות שונות".

קוטי פונדמינסקי